

SỰ TÍCH VỀ CÁC DÒNG HỌ DU

Hồi xa xưa chỉ có một họ Du, nhưng về sau bị chia thành ba dòng họ Du khác nhau và người của ba dòng họ này không được lấy nhau. Ba họ đó là: họ Du kiêng ăn thịt nai, họ Du kiêng ăn của pang lãn và họ Du kiêng ăn thịt trăn. Nếu ăn những thứ đó người ta sẽ bị bệnh phong ngay, còn trước kia thì các họ Du đề không phải kiêng gì cả...

1. Họ Du kiêng ăn thịt nai:

Ngày xưa, có một hôm người họ Du mang chó vào rừng để săn thú. Khi thấy một con nai, người và chó đuổi theo ngay khiến con nai hoảng hốt phải chạy vào trong buôn. Nai chạy qua nhà bà H'Dlang Kuôn Nga thấy bà đang đập lúa, nó bèn cầu cứu:

- Xin mẹ giấu con vào đồng rơm này
- Giấu con làm gì?
- Có người đuổi bắt con để làm thịt.

Nghe con nai nói vậy, bà H'Dlang Kuôn Nga động lòng thương, vội giấu nài vào trong đồng rơm vì dưới mắt bà con nai như là người vậy. Khi người đi ăn chạy tới thấy bà H'Dlang Kuôn Nga bèn hỏi:

- Bà có thấy con nai chạy qua đây không?
- Tôi đập lúa từ lâu rồi mà không thấy con gì chạy qua đây cả.

Nhưng con chó của người thợ săn cứ khịt khịt mũi đánh hơi quanh đồng rơm làm ông ta nghi ngờ hỏi:

- Chắc là bà giấu con nai trong đồng rơm này chứ gì?

Người đàn bà vẫn quả quyết là không có. Sau đó, bà còn trèo lên đồng rơm và dậm mạnh xuống. Người thợ săn thấy vậy tin lời bà và bỏ đi. Một lát sau con nai hỏi:

- Người ta đã đi khỏi chưa mẹ?
- Nó đi xa rồi.

Thế là con nai chui ra khỏi đồng rơm rồi nói:

- Con sống được là nhờ mẹ: Từ giờ trở đi họ hàng mẹ sẽ giàu có, ăn uống đầy đủ không thiếu thứ gì. Nhưng nếu mẹ ăn thịt nai thì mẹ và con cháu mẹ sẽ bị bệnh phong đấy.

Từ đó, nhớ lời nguyên của con nai, con cháu họ hàng của bà H'Dlang Kuôn Nga kiêng ăn thịt nai đến bây giờ...

2. Họ Du kiêng ăn thịt păng lă:

Ngày xưa, có một gia đình họ Du sinh con không được thuận theo ý trời, cứ sinh đứa nào thì chết đứa ấy. Một hôm, họ nằm mơ thấy thần báo mộng rằng:”Muốn sinh con đẻ cái thuận ý trời thì lấy củ păng lă nấu nước để tắm”. Hôm sau, hai vợ chồng lập tức đi đào củ păng lă về và hàng ngày nấu nước tắm. Sau đó ít lâu họ sinh con đẻ cái được... Nhưng cũng từ đó hễ họ ăn củ păng lă là bị bệnh phong ngay, còn họ kiêng ăn thì con cháu họ hàng ngày càng đông đúc hơn. Vì vậy, họ Du này kiêng ăn củ păng lă cho đến tận bây giờ.

3. Họ Du kiêng ăn thịt trăn:

Từ lâu lắm rồi, họ Du rất hay bị bệnh và chết. Về sau nhờ có trăn chữa cho khỏi bệnh mà họ hàng bà con được đông đúc. Vì thế họ Du này kiêng ăn thịt trăn.

(Người kể: Y Kroih Kpor, buôn Broih Đak Dro, tỉnh Đak Gân, huyện Đak Mil, tỉnh Đắk Nông)